

Begrippenlijst (passend) onderwijs

(bron: www.steunpuntpassendonderwijs.nl)

Ambulante begeleiding

Hulp van leerkrachten uit het speciaal (basis)onderwijs voor kinderen met een beperking, die naar een gewone school gaan. De manier waarop ambulante begeleiding bij de invoering van passend onderwijs wordt georganiseerd en beschikbaar is, zal per regio verschillen.

Basisondersteuning

Dit is door het samenwerkingsverband afgesproken onderwijszorg die een school moet kunnen bieden. De basisondersteuning wordt vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De basisondersteuning is niet landelijk vastgesteld; samenwerkingsverbanden bepalen zelf het niveau van basisondersteuning die de scholen binnen het samenwerkingsverband bieden. De basisondersteuning kan dus verschillen per regio. De kwaliteit van de basisondersteuning moet voldoen aan door de onderwijsinspectie vastgestelde normen. Onder basisondersteuning vallen onder andere afspraken met betrekking tot:

- Een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie
- Toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werkruimtes en hulpmiddelen voor leerlingen die dat nodig hebben
- Programma's en methodes op het gebied van sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen
- Een protocol voor medische handelingen

Commissie van Indicatiestelling (CVI)

Onafhankelijke commissie die aan de hand van landelijke regels bepaalt of een leerling recht heeft op speciaal onderwijs, of in aanmerking komt voor een rugzakje binnen het reguliere onderwijs. De commissie zijn ondergebracht bij de Regionaal Expertise Centra (REC). Op 1 augustus 2014 stopt de indicatiestelling door de CVI. Vanaf die datum kunnen door de CVI dus geen indicaties meer worden afgegeven. Met de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs verdwijnen de Commissies voor Indicatiestelling.

Evaluatie Commissie Passend Onderwijs (ECPO)

Onafhankelijke commissie die de experimenten en veldinitiatieven op het gebied van passend onderwijs evalueert en de minister van OCW over de vormgeving van passend onderwijs adviseert. Aanvankelijk zou de ECPO worden opgeheven per 1 januari 2012. De minister heeft echter besloten het bestaan van de ECPO te verlengen tot uiterlijk 1 januari 2014. Belangrijke taak voor ECPO wordt de komende tijd het ontwikkelen van een evaluatieprogramma waarmee de invoering van passend onderwijs goed kan worden gemonitord.

Handelingsplan

Een concreet plan dat zich richt op het begeleiden van een leerling met een leer- en/of gedragsprobleem. Om dit plan geeft de school aan welke doelen zijn nastreeft, op welke termijn en op welke manier zij de middelen inzet om de doelen te bereiken. Het plan wordt binnen een tijdbestek van 6 tot 12 weken uitgevoerd of geëvalueerd. In het nieuwe stelsel passend onderwijs wordt het handelingsplan vervangen door het ontwikkelingsperspectief.

Intern begeleider (IB'er)

Intern begeleider. Leerkracht binnen de basisschool die coördinerende, begeleidende en innoverende taken heeft. In het voortgezet onderwijs wordt een dergelijke taak uitgevoerd door een zorgcoördinator.

Indicatie

Een 'aanwijzing' die een leerling met een beperking nodig heeft voor toelating tot het speciaal onderwijs of voor het krijgen van een rugzakje in het reguliere onderwijs. De indicatie wordt afgegeven door de Commissie van Indicatiestelling (CVI). In het nieuwe onderwijssysteem gaat de indicatiestelling verdwijnen. Bij passend onderwijs kunnen samenwerkingsverbanden zelf besluiten of en op welke wijze ze leerlingen indiceren voor extra ondersteuning.

Instemmingsrecht

Dit is de verantwoordelijkheid en het *recht* van ouders om wel of niet in te stemmen met het aanbod van de school wat betreft de kwaliteit van het onderwijs/zorgaanbod en de plaats waar het kind onderwijs krijgt.

IQ

Intelligentie Quotiënt. Uitkomst van een afgenomen intelligentietest. Het gemiddelde van de verbale en performale intelligentie. De bekendste test in Nederland is de WISC.

Kwalificatieplicht

De kwalificatieplicht houdt in dat jongeren zonder startkwalificatie tot hun achttiende verjaardag onderwijs moeten volgen. Een startkwalificatie is een diploma op havo-, vwo- of mbo-2 niveau. Tijdens de kwalificatieplicht gaat uw kind elke dag naar school of kiest hij voor een combinatie van leren en werken.

Leerlingenvervoer

Vervoer van leerlingen die vanwege hun handicap of beperking naar een school voor speciaal onderwijs gaan. Het leerlingenvervoer valt onder verantwoordelijkheid van de gemeente waar de leerling woont.

Leerplicht

De leerplicht houdt in dat kinderen verplicht naar school moeten. Vanaf het moment dat uw kind 5 jaar is tot het einde van het schooljaar waarin uw kind 16 jaar wordt, is het op grond van de Leerplichtwet verplicht naar school te gaan (leerplichtig). Van 16 tot 18 is uw kind gedeeltelijk leerplichtig.

Leerstoornis

Problemen bij het leren van schoolse vaardigheden die onverwacht optreden en niet verklaard kunnen worden door een verstandelijke handicap of onvoldoende onderwijs en dikwijls zeer hardnekkig zijn.

LGF

Leerling Gebonden Financiering. Budget voor kinderen die in het gewone onderwijs zitten, maar een indicatie hebben voor speciaal onderwijs. Ook wel rugzak genoemd. In die rugzak zitten extra middelen voor het onderwijs op een reguliere school. Met de invoering van de Wet passend onderwijs wordt de landelijke indicatiestelling afgeschaft. Daarmee verdwijnt ook de leerling-gebonden financiering.

LVS

Leerling Volgstelsel. Geeft leerkrachten informatie over de vorderingen van leerlingen en de groep als geheel. Het LVS geeft ook inzicht in de kwaliteit van het onderwijs op scholen.

Lwoo

Leerweg ondersteunend onderwijs. Bedoeld voor leerlingen die extra hulp nodig hebben bij het behalen van een vmbo-diploma.

Medezeggenschapsraad (MR)

Via de MR kunnen ouders, personeel en leerlingen invloed uitoefenen op het beleid van een school.

Ondersteuningsplan

Een plan dat aangeeft welke activiteiten nodig zijn om de zorgstructuur binnen het samenwerkingsverband zo in te richten dat invulling wordt gegeven aan doelen van passend onderwijs. Deze doelen zijn o.a. opstellen van ondersteuningsprofielen voor alle scholen, invulling geven aan de zorgplicht en versterking van de basisondersteuning.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn verplicht een ondersteuningsplanraad in te stellen. In deze ondersteuningsplanraad (OPR) zijn ouders en personeel van de scholen vertegenwoordigd. Zij worden gekozen door en uit de medezeggenschapsraden van de scholen binnen het samenwerkingsverband. De OPR heeft instemmingbevoegdheid ten aanzien van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Ondersteuningsprofiel

Een omschrijving van de basis- en extra ondersteuning die een individuele school binnen een samenwerkingsverband kan bieden. Het geheel van ondersteuningsprofielen moet zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijszorg binnen het samenwerkingsverband. Hiermee kunnen alle schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband een passende plek vinden voor elke leerling en hun zorgplicht waarmaken.

Onderwijsarrangement

Het geheel aan pedagogische, didactische en specialistische handelingen die de school, binnen een bepaalde organisatorische context en in samenwerking met derden, uitvoert met het doel de ontwikkeling van de leerling te optimaliseren.

Ontwikkelingsperspectief

De inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling voor een bepaalde, langere periode. Met een ontwikkelingsperspectief maakt de school een voorspelling over het verwachte uitstroomniveau in het voortgezet onderwijs. Het ontwikkelingsperspectief is sturend voor het aanbod dat de school de leerling biedt en bevat handvatten voor de planning van het onderwijs. De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in het reguliere onderwijs en voor alle leerlingen in het speciaal onderwijs. De school heeft hiervoor overleg met de ouders. Dit overleg is erop gericht dat ouders en school en samen eens zijn over het ontwikkelingsperspectief. In het nieuwe onderwijsstelsel (passend onderwijs) vervangt het ontwikkelingsperspectief het handelingsplan.

Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)

Commissie die op aanvraag van de ouders bepaalt of plaatsing van een leerling op speciale school voor basisonderwijs noodzakelijk is. Deze commissie is ingesteld in het kader van de wet op het primair onderwijs.

Regionaal Expertise Centrum (REC)

Regionaal Expertise Centrum. Bundelt de expertise van scholen voor speciaal onderwijs in een regio. Ouders kunnen hier informatie en begeleiding krijgen. Ook wordt vanuit het REC de ondersteuning van de reguliere school gecoördineerd door middel van ambulante begeleiding. Bij de invoering van passend onderwijs blijft het speciaal onderwijs bestaan, maar verdwijnen de REC's.

RVC

Regionale Verwijzings Commissie. Een onafhankelijke commissie die werkt voor meerdere samenwerkingsverbanden in het voortgezet onderwijs. Geeft de uiteindelijke beschikking voor lwoo en praktijkonderwijs af met behulp van (landelijk) vastgestelde (indicatie-)criteria.

Rugzakje

Een bedrag dat de school ontvangt voor leerlingen met een handicap, ziekte, ernstige gedragsstoornis of psychisch probleem. De officiële term is leerling-gebonden financiering (LGF). Met de komst van het nieuwe systeem van passend onderwijs wordt de landelijke indicatiestelling afgeschaft. Daarmee verdwijnt ook de leerling-gebonden financiering (rugzakje). Dit budget gaat naar de samenwerkingsverbanden van de scholen. Doel hiervan is dat het geld efficiënter en effectiever kan worden ingezet 'in de speciale of gewone klas'.

Samenwerkingsverband (SWV)

Er bestaan ongeveer 240 samenwerkingsverbanden voor het primair onderwijs (basisonderwijs en speciaal basisonderwijs) en 83 samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs. Ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs werken samen, in 34 regionale expertisecentra (REC's). Na de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs verdwijnen ook de huidige samenwerkingsverbanden en komen er nieuwe, grotere samenwerkingsverbanden, voor zowel primair als voortgezet onderwijs. Ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (met uitzondering van cluster 1 en 2) gaan hier deel van uitmaken. In totaal zullen het ongeveer 150 samenwerkingsverbanden worden. Doel van deze verplichte samenwerking is het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen, met en zonder ontwikkelingsproblemen bij leren en/of gedrag. Binnen een samenwerkingsverband moet dan ook een dekkend aanbod van onderwijszorg geleverd worden. In een samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over welke begeleiding de

reguliere scholen moeten kunnen bieden (zie ook ondersteuningsprofiel) en over de verdeling van de ondersteuningsgelden. Door de samenwerking kunnen scholen zich specialiseren en onderling afspraken maken wie welke kinderen het beste onderwijs kan geven. Als een school een leerling geen passend onderwijs kan geven, dan zoekt de school binnen het samenwerkingsverband naar een andere passende onderwijsplek.

Uitstroomniveau

Een inschatting van wat een leerling op school gaat leren. Deze inschatting is gebaseerd op wat de school denkt met de leerling denkt te kunnen bereiken, bijvoorbeeld vmbo-t of praktijkonderwijs. Als een school vervolgens bekijkt op welk niveau een leerling binnenkwam op school, en dat verbindt aan het verwachte uitstroomniveau van de leerling, dan levert dat een prognose- of ontwikkelingslijn op.

Uitstroomprofiel

Op basis van het uitstroomprofiel wordt aan het eind van een opleiding een uitstroomprofiel vastgesteld.

WEC-raad

Was tot 1 oktober 2010 belangenbehartiger van het speciaal onderwijs. Deze taak is overgenomen door de PO-raad.

WISC

Wechsler Intelligence Scale for Children. Intelligentietest met dertien onderdelen verdeeld in twee hoofdcategorieën.

WVO

Wet op Voortgezet Onderwijs

Zorgbudget

Budget dat elk samenwerkingsverband heeft voor de opvang van leerlingen met speciale zorgbehoeften.

Zorgcoördinator

Heeft een coördinerende, begeleidende en innoverende taak met betrekking tot zorgleerlingen in het voortgezet onderwijs. In het basisonderwijs wordt een degelijke taak uitgevoerd door de intern begeleider (IB'er)

Zorgplicht

De plicht van het schoolbestuur om te zorgen voor een passend onderwijsaanbod voor alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, die op de school worden aangemeld of al staan ingeschreven. Het passend onderwijsaanbod moet gerealiseerd worden binnen de eigen school of een van de andere scholen binnen het samenwerkingsverband. De zorgplicht gaat in als de Wet op het passend onderwijs van kracht wordt.

Afkortingen:

ZML	Zeer moeilijk lerend
REC	Regionaal expertisecentrum
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
RPO	Regionaal plan onderwijsvoorzieningen
VO	Voortgezet onderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
PCL	Permanente commissie leerlingenzorg
PCL-pao	Permanente Commissie leerlingenzorg- passend onderwijs
RVC	Regionale verwijzingscommissie
Oogo	Op overeenstemming gericht overleg
Pro	Praktijkonderwijs
Lwoo	Leerwegondersteunend
LDOS	Leerlingendossier
DOD	Digitaal overdrachtdossier
VSV	Voortijdig schoolverlaten
ASS	Autisme spectrum stoornis
SBO	Speciaal basisonderwijs
O-en-o'r	Opgroei- en opvoedondersteuner
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
Lgf	Leerling-gebonden financiering
OPDC	Orthopedagogisch-didactisch centrum
LZK	Langdurig zieke kinderen
ZMOK	Zeer moeilijk opvoedbare kinderen
LG	Lichamelijk gehandicapten
MG	Meervoudig gehandicapten
EMG	Ernstig meervoudig gehandicapten
CvB	Commissie voor Begeleiding